

บทคัดย่อภาษาไทย

ชื่อโครงการวิจัย	การนำหลักค่าเสียหายเชิงลงโทษมาใช้ในกฎหมายไทย
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล
เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ	30 กันยายน 2553

บทคัดย่อ

246006

ประเทศไทยได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการนำบทบัญญัติเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (Punitive Damages) มาใช้บังคับในประเทศไทยพอสมควรซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวได้นำมาซึ่งการพัฒนาแนวคิดเรื่องดังกล่าวในกฎหมายเฉพาะหลายฉบับ โดยการกำหนดให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการให้ศาลสามารถกำหนดค่าเสียหายที่มากกว่าค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจริงเพื่อชดเชยให้กับผู้เสียหายและเป็นการลงโทษผู้กระทำผิดแล้ว ยังถือเป็นมาตรการเพื่อป้องปรามมิให้มีการกระทำความผิดหรือเกิดการกระทำความผิดซ้ำด้วย แต่ในคดีละเมิดทั่วไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 2 นั้น เป็นกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีการกำหนดเรื่องค่าเสียหายในเชิงลงโทษไว้อย่างชัดเจนแต่ให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจกำหนดได้ตามความร้ายแรงและพฤติการณ์ของการกระทำความผิดฐานละเมิดได้

จากการศึกษาพบว่า การตีความบทบัญญัติมาตรา 438 ของกฎหมายละเมิดทั่วไปให้กว้างขึ้นหรือการแก้ไขมาตราดังกล่าวให้รวมถึงการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษให้ชัดเจน จะเป็นการไม่เหมาะสมที่จะนำการกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษมารวมไว้ในมาตรา 438 เพราะอาจทำให้เกิดปัญหาทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติอยู่หลายประการ กล่าวคือ มาตรา 438 ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์แห่งการเยียวยาความเสียหายเท่านั้น ส่วนวัตถุประสงค์ในการป้องปรามและการลงโทษก็ควรจะเป็นบทบาทของระบบกฎหมายอาญา แม้ผู้วิจัยสรุปว่า ค่าเสียหายเชิงลงโทษไม่ควรรวมอยู่ในกฎหมายละเมิดหรือกฎหมายสัญญา แต่ผู้วิจัยเห็นว่า การรับเอาหลักค่าเสียหายเชิงลงโทษมาใช้จะมีประโยชน์อย่างมากต่อพัฒนาการกฎหมายของประเทศในระบบลายลักษณ์อักษร ดังนั้น ถ้าจะมีการนำค่าเสียหายเชิงลงโทษมาใช้จริง ก็ควรมีอยู่ในกฎหมายพิเศษและเป็นกฎหมายใหม่

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

Project Title Adoption of Punitive Damages into the Thai Law

Name of the Researcher Associate Professor Dr. Sakda Thanitcul

Completed Date September 30, 2010

Abstract

246006

Recently, there are a number of research papers which studied concepts and theories concerning an adoption of punitive damages into Thai legal system. As a result, punitive damages has been officially adopted in several *sui generis* legislations allowing courts to impose punitive damages on wrongdoers. Not only courts can impose an extra-compensatory damages which contains a penalizing aspect, but also a deterrence measure to prevent its future occurrence. According to damages calculation of general tort law under Book 2 of Thai Civil and Commercial Code, however, such provision does not explicitly state whether a court can impose punitive damages on a wrongdoer or not since the court could only determine extent of compensation according to the circumstances and the gravity of the wrongful act.

This study concludes that neither broad interpretation of Section 438 or modification of such section in order to officially include punitive damages is desirable because a number of theoretical and practical problems are expected to arise. Normally, Section 438 was drafted only as to purpose of compensation for the harm done, while the objectives of punishment and deterrence are supposed to lie in an area of criminal laws, and not that of tort and contract laws. Nevertheless, the author could not deny that punitive damages is significantly contributing to the legal development in civil law countries. Therefore, if one believes that an adoption of punitive damages is really indispensable, it should then be introduced into new *sui generis* laws.